

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

□□□□□□□□

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Legea Bancară și soarta băncilor românești din Ardeal și Banat. — Spicuri din Raportul Băncii Naționale. — Rubrica petroliferă. — Situația.

Legea Bancară și soarta băncilor românești din Ardeal și Banat.

De Dr. Ioachim Toleiu, Cluj.

(Urmare).

3. Despre Administrarea întreprinderilor de bancă.

Acțiunile administratorilor și censorilor ca garanție. — Administratorii sinecuriști. — Politicianii în administrația băncilor. — Modul de liberare și hotărâre al Consiliului de administrație. — Regulile dela mandat aplicate la responsabilitatea administratorilor și censorilor. — O derogare dela dreptul comun. — Acțiunea în responsabilitatea contra administratorilor. — Drepturile terțelor persoane. — Remunerațiile administratorilor și censorilor, limitarea și stabilirea lor, abuzuri în trecut. — Noțiunea „cheltuelilor generale”. — Pot participa censorii la beneficiul net? — Se poate limita rolul censorilor? Pot să fie secrete bancare pentru censori? — Măsuri ineficace în caz de abateri grave. — Creditele pentru administratori. — Evaluarea garanțiilor reale ale administratorilor. — Operațiunile administratorilor și funcționarilor cu patrimoniul băncii. — Credite deghizate. — Imediata intrare în vigoare a unor dispozițiuni din legea bancară: imposibilitate de executare. — Publicațiunile să se facă în gazete românești!

Normele de conducere și administrare statornicite de legea bancară vădesc intențiunea legiuitorului de a asigura în viitor onestitatea și priceperea în conducerea și administrarea institutelor de credit și a curma astfel unele practici din trecut, care au constituit una dintre pricinile crizei bancare.

Dacă însă intențiunea legiuitorului nostru este vrednică de toată lauda, textul pozitiv al legii menită să dea viață reală acestei intențiuni, nu este nici pe departe desăvârșit.

Impreciziunea termenilor și numeroase lacune vor constitui tot atâtea uși prin care cei deprinși cu relele vor putea să evadeze din cătușele disciplinei morale, pe care o reclamă imperios o bună și rațională conducere de bancă.

Nu avem pretenția să credem și să susținem că prin texte de lege bine ficluite se pot exclude cu totul relele deprinderi, dar susținem că prin anumite întregiri și precizări, ce se vor putea introduce în textul legii cu prilejul modificării ei, să se reducă eventualele abateri și abuzuri la minimum posibil.

În cele ce urmează vom arăta aceste lacune și imprecizuni, indicând totodată și posibilitățile de îndreptare.

* * *

Art. 18 prevede că „administratorii unei societăți bancare pe acțiuni vor trebui să fie acționari în proporție de

1/200 din valoarea capitalului social" și „la intrarea în funcțiune a administratorilor acțiunile vor fi depozitate cu titlu de garanție la sediul societății”.

Aceeași dispozițiune se prevede în art. 25 și pentru censori (cu excepția censorului expert-contabil, care este scutit de aceasta garanție), cu deosebirea, că proporția prevăzută pentru censori este numai de 1/100 din valoarea capitalului social.

Scopul acestei dispozițiuni este acela de a cointeresa pe administratori și pe censori cu bunul mers al întreprinderii și deci garanția este bine venită.

Dar garanția mai are și un rost practic și anume acela de a servi societății drept acoperire pentru eventualele pierderi suferite prin culpa administratorilor și a censorilor.

Felul de a constitui garanția numai din acțiuni ale societății nu este juridic și contrazice art. 38, alin. 5 din aceeași lege bancară, care prevede, că societatea pe acțiuni nu poate să-și achiziționeze propriile acțiuni decât în vederea reducerii capitalului social.

Ar fi deci mai nimerit, ca garanția să fie dată în numerar sau în efecte de stat sau în titluri lombardabile la Banca Națională. În orice caz o astfel de „garanție” ar fi desăvârșită.

Dacă totuși se menține garanția în forma acțiunilor societății, ar fi de dorit, ca cel puțin să se reglementeze modalitatea de valorificare în caz de scadență astfel ca societatea să fie obligată a vinde la bursă acțiunile.

Obligațiunea administratorilor de a-și executa personal funcțiunile (art. 19) precum și normele relative la solidaritatea răspunderilor (art. 22) sunt menite să înlăture pe viitor din conducerea băncilor pe așa numiții sinecuriști și a slăbi influența politicienilor.

Acelaș scop îl servesc și dispozițiunile de incompatibilitate, cari interzic ocuparea postului de administrator și în alte societăți bancare (art. 20).

Trebue însă să constatăm că aceste restricțiuni cu caracter indirect sunt mult prea anemice și ineficace pentru a putea duce la rezultatele scontate.

Lumea doritoare de mai bine a așteptat în aceasta privință măsuri radicale de îndreptare, care să alunge politicianismul din organismul bancar și care să facă imposibilă repetarea unor cazuri revoltătoare, când prin influențe politice nefaste au fost pompate miliarde din bugetul statului — reținute din salariile slujbașilor publici — pentru a le canaliza spre casele unor institute falite (cazul Marmorosch-Blank).

Alin. ultim din art. 21 prevede că „Până la redactarea definitivă a procesului verbal precum și până la trecerea deciziunilor în registrul de procese verbale, minuta semnată de membrii prezenți va ține loc de proces verbal”.

Puțința de modificare a hotărârilor rezumate în „minută” ar reclama obligațiunea impusă administratorilor, ca cel puțin hotărârea să o redacteze definitiv chiar în cursul ședinței consiliului de administrație și să o iscălească toți membrii prezenți. O dispozițiune în aceasta privință s'ar putea înscrie și în textul statutelor, eventual în textul *statutelor-tip*, ce se vor elabora de Consiliul Superior Bancar.

Funcțiunea socială a întreprinderilor de bancă a impus o interesantă derogare dela normele dreptului civil în legătură cu extinderea regulilor dela mandat la responsabilitatea administratorilor,

În dispozițiunile codului civil, care reglementează materia mandatului, în baza contractului de mandat se naște raport de drept numai între mandat și mandatar. Între terța persoană și mandatar — care reprezintă persoana mandatului — nu există raport direct de drept. Drepturi și obligațiuni se nasc numai între mandant și mandatar, deci *mandatarul rămâne răspunzător numai față de acela care l-a încredințat* (mandant).

Ori în virtutea art. 22 și 23 „administratorii și directorii societăților bancare precum și conducătorii sucursalelor și agențiilor sunt responsabili, atât față de societate, cât și față de terți de toate prejudiciile cauzate prin culpa lor conform regulilor dela mandat”, modelul de diligență fiind „comerciantul conștiincios”, care răspunde și pentru cea mai

mică neglijență, adecă pentru „culpa levis în abstracto“.

Având în vedere gravitatea acestei derogări dela o normă generală de drept comun, — derogare ce poate fi justificată numai prin dorințe de normalizare și purificare în materie de conducere și administrare bancară, — ar fi de dorit, ca odată cu reglementarea acțiunii civile în responsabilitate aparținând societății ca persoană juridică — acțiune ce se exercită de adunarea generală prin majoritatea absolută de voturi, — să se reglementeze și acțiunea de desdaunare ce aparține terței persoane păgubite, ceea ce nu s'a făcut.

Unul dintre abuzurile practicate de conducătorii societăților anonime pe acțiuni — de conducătorii tuturilor societăților anonime pe acțiuni și nu numai de cei ai institutelor de credit! — a fost acela că își atribuiau remunerații excesiv de mari sub diferite forme: salarii, jetoane de prezență, indemnizații de locuință, indemnizații de misiune și transport, tantieme și gratificații și altele.

Aceste „remunerații“ trecute în contul de profit și pierdere sub o poziție larg cuprinzătoare de „cheltueli generale“ scăpau controlului adunărilor generale, chemate precum se știe să ratifice pur și simplu propunerile dinainte pregătite de Consiliul de administrație.

În unele cazuri — în deosebi în epoca de inflație — aceste abuzuri atinseseră proporții de jaf și acționarii priveau cu groază cum se irosește avutul lor în văzul tuturilor, fără puțință de a interveni în lipză de dispozițiuni legale corespunzătoare.

Autorii legii bancare s'au gândit și la curmarea acestui rău, însă dispozițiunile prevăzute în acest scop fiind numai măsuri de jumătate, nu vor duce decât parțial la rezultatele dorite. Legiuitorul nostru nu a avut nici aici curajul să prindă taurul de coarne și să curme răul din rădăcină.

Art. 24 prevede următoarele:

„Întreprinderile bancare vor comunica Consiliului Superior Bancar, odată cu trimiterea bilanșurilor, remunerația globală acordată administratorilor, directorilor și censorilor, care nu prelevă asupra beneficiului, făcând parte din

cheltuelile generale, cum ar fi: salariile fixe, jetoanele de prezență, indemnizațiile de locuință, misiune și transport, gratificațiile de orice fel, tantiemele contractuale sau orice alte sume de aceeași natură“.

Toate remunerațiile alocate conducerii întreprinderii bancare din beneficiul net vor fi supuse aprobării adunării generale.

Se va proceda în același mod și pentru participațiile la beneficiu ale personalului.

Statutele întreprinderilor bancare vor prevedea cotele maxime ce pot fi alocate conducerii și personalului.

Totalul cheltuelilor generale ale băncii, exceptând dobânzile plătite, nu va putea depăși 5 la sută din totalul plasamentelor.

Legea distinge deci între remunerații pe acelea cari se acordă conducătorilor fără considerare la cvantumul venitului net, cari împreună cu restul cheltuelilor de regie formează cheltuelile generale ale băncii.

Aceste cheltueli generale nu pot depăși deci 5 la sută din totalul plasamentelor, iar art 38 din regulamentul legii precizează că „totalul plasamentelor“ cuprinde „toate conturile active, reprezentând operațiuni efectuate în vederea unui beneficiu“.

Restricțiunea nu este suficientă, pentru că tendința conducătorilor va fi de a reduce pe cât numai se poate cheltuelile de regie în avantajul remunerațiilor proprii, iar legea nu prevede nici o sancțiune împotriva remunerațiilor exagerate.

Obligațiunea de a comunica Consiliului Superior Bancar „remunerația globală acordată administratorilor etc.“ nu are alt rost practic decât acela de a servi Consiliului Superior Bancar drept element de apreciere când din prilejul unor eventuale reclamațiuni va fi chemat să examineze felul de administrare a băncii și să aplice în cazuri mai grave și sancțiunile cuvenite

Măsura are prin urmare numai un caracter indirect și moral pentru înlesnirea controlului, dar nu are nici un efect preventiv.

Nici Consiliul Superior Bancar și nici adunarea generală nu au căderea legală

de a determina cvantumul acestor „remunerațiuni” în mod individual.

Asemenea constituie o omisiune regretabilă că remunerațiile nu sunt puse nici sub controlul publicității, ba nici sub controlul mai restrâns al acționarilor.

Cuprinse în denumirile vagi ale unor poziții stereotipe din contul de profit și pierdere așa cum sunt prevăzute în schema alcătuită în art. 52 din regulament: 1. „Cheltueli de administrație, a) salarii, b) diverse — „remunerațiile” — nu vor putea fi nici efectiv controlate și nici refuzate de către adunarea generală a acționarilor, al cărei rol se reduce la o simplă formalitate.

Pe când la remunerațiile neprelevate asupra beneficiului totuși se prevede o limită maximă de 5 la sută din totalul plasamentelor, cu privire la remunerațiile alocate conducerii din beneficiul net nu se prevede nici o restricțiune decât palida garanție a aprobării șablonice de către adunările generale.

Nu înțelegem pentru ce nu ar putea fi obligată conducerea băncii ca tot felul de remunerații ce și-a acordat sub orice formă, să le comunice într'un tablou individual, atât registrului de comerț, unde pot fi văzute de toată lumea și în special de acționari, — cât și organului de control care este Consiliul Superior Bancar!

Cu atât mai puțin este de înțeles rostul dispozițiunii, care prevede comunicarea acestor remunerații către Consiliul Superior Bancar numai în forma confidențială a unei sume „globale”.

Voința de normalizare — dacă ea este sinceră — ar impune apoi, ca toate aceste remunerații — fie că se prelevă asupra beneficiului net, fie că sunt independente de acest beneficiu — să fie aprobate tot individual de către adunarea generală.

Deși societatea este persoană juridică, totuși patrimoniul societății în ultima analiză și în efectele practice aparține acționarilor, și deci este just și firesc — date fiind în deosebi și numeroasele abuzuri, — ca acționarii să stabilească ei înșiși remunerația acelor cari sunt puși să chivernisească averea lor.

În interesul unei serioase și reale normalizări a administrației bancare ar fi de dorit, ca dispozițiile aici analizate să fie modificate în sensul arătat mai sus.

(Va urma).

Spicouri din Raportul Băncii Naționale.

„Pe piața monetară și a creditului, în cursul anului 1934, procesul de consolidare a continuat.

După cunoscuta criză financiară din 1931, primele simptome de îndreptare ale pieții noastre monetare apar în cursul anului 1933, când încep să reîntre în circulație capitalurile tezaurizate, fie pe calea investițiilor, fie prin revenirea lor la bănci.

Resorbirea progresivă a tezaurizării și reducerea taxei scontului Băncii Naționale pe de o parte, iar pe de altă parte, creșterea disponibilităților marilor băncii în imposibilitate de a acorda noi credite din cauza nesiguranței plasamentelor, a provocat, către sfârșitul anului 1933, o sensibilă reducere a dobânzilor, atât creditoare, cât și debitoare, acestea din urmă nedeșind în general 12%.

Destinderea pieții monetare nu putea însă să continue înainte de a se interveni cu un ansamblu de măsuri legislative, destinate să amelioreze siguranța pieței creditelor și să asigure funcționarea normală a circulațiunii capitalurilor, fără de care era imposibilă o reluare sănătoasă a activității economice.

După cum am arătat în rapoartele noastre precedente, prima măsură necesară, pentru a ajunge la rezultatul dorit, era reglementarea imediată a raporturilor dintre creditorii și debitorii, ajunse la un adevărat haos în urma numeroaselor legislațiuni excepționale din ultimii ani.

În cursul anului trecut, prin legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie, s'a soluționat definitiv această grea problemă și s'a stabilit în mod definitiv modul de lichidare a datoriilor ce apăsau atât de greu piața noastră de credit și amenințau în permanență, siguranța noilor plasamente.

Pentru a ușura soluționarea acestei importante chestiuni, Instituțiunea D-v., urmând politica sa tradițională și înțelegătoare a realităților economice, a făcut toate sacrificiile necesare, fără însă ca prin aceasta să slăbească întrucâtva garanția monetei naționale, a cărei stabilitate constituie scopul esențial al întregii noastre activități.

Rezultatele, după primul an de aplicare al acestei legi și modul în care creditorii au înțeles să accepte sacrificiile impuse de ea, ne îndrătuiesc să credem că soluțiunea justă a fost găsită și că în felul acesta s'a pus capăt, odată pentru totdeauna, spinoasei probleme a datoriilor interne.

Afluxul neobișnuit de mare al debitorilor agricoli la ghișeele băncilor pentru plata primei rate, scadente la 15 Noembrie 1934, cât și modul în care au început să fie lichidate creanțele beneficiind de legea asanării și aflate în portofoliul Băncii Naționale confirmă în totul credința noastră exprimată mai sus.

În adevăr, dintr'un număr total de 244.953 debitori având efecte asanabile reescontate la Banca Națională, până la finele lunii Noembrie s'au prezentat la plată un număr de 171.376 debitori, reprezentând deci 70% din totalul, din care:

165.646 debitori agricoli

5.646 debitori urbani și

84 debitori conf. art. 81

Totalul sumelor încasate de Banca Națională până la 31 Decembrie 1934, se ridică la 568 milioane Lei.

Totalul ratelor scadente la 15 Noembrie 1934 fiind de numai 99 milioane Lei, rezultă că s'a achitat din datorie, o sumă cu mult superioară ratelor legale datorate. Este un rezultat extrem de favorabil ce dovedește, în același timp, dorința debitorilor de a-și lichida cât mai curând datoriile lor și ne îndreptățește să credem, că lichidarea se va efectua într'un termen de câțiva ani. Semnalăm cu această ocazie că în general s'a constatat, atât de Banca Națională, cât și de celelalte bănci din țară, că micii debitori agricoli au fost cei ce au căutat, în prima linie, să-și aranjeze datoriile la instituțiunile de credit, majoritatea ratelor scadente în restanță aparținând marilor debitori.

Odată această problemă definitiv rezolvată, tot în cursul anului expirat, s'a început și reorganizarea sistemului nostru de credit privat, devenită indispensabilă în urma numeroaselor căderi de bănci survenite în anii din urmă și cari au contribuit în mare măsură la distrugerea încrederii.

În vederea aplicării dispozițiilor legii conversiunii din 7 Aprilie 1934 și pentru a se realiza o epurație a instituțiilor de credit, în vederea lichidării celor neviabile sau a căror ființă nu prezintă nici o utilitate economică și a căror existență nu poate decât stângeți consolidarea sistemului nostru de credit, Banca Națională, prin organele sale, a cercetat cu toată atenția situația băncilor din întreaga țară, atât a celor prezentatoare la scont, cât și a celor neprezentatoare. Pe baza constatărilor și a rapoartelor primite, s'au stabilit, în conformitate cu legea, cotele de reducere pe cari diversele instituțiuni de credit au dreptul să le repercuteze asupra creditorilor lor, între cari intră și Banca Națională.

Ținându-se seama de viabilitatea acestor instituțiuni cât și de capacitatea lor de plată, după ce s'au scăzut pagubele rezultate din conversiune și din insolabilitate, s'au stabilit trei categorii de bănci și anume:

1. *Bănci bune*, cari plătesc datoriile integrale și nu au invocat beneficiile legii conversiunii;

2. *Bănci viabile*; dintre cari unele au obținut adevărată credință pentru aranjamente amiabile de plată, iar altele s'au adresat Tribunalului pentru stabilirea capacității lor de plată, prin Comisiunile de judecare, și

3. *Bănci neviabile*, cari vor trebui să fie puse în lichidare.

Acțiunea de regenerare a creditului, prin susținerea și ajutorarea băncilor viabile, pentru a fi eficiente și a da roade cât mai repede, după o epocă de marasm destul de îndelungată, credem că trebuie întreprinsă cât mai neîntârziat. Numai așa putem nădăjdui

într'o viguroasă și promptă realizare de redresare a creditului. Pentru a permite instituțiilor de credit găsite viabile, să se refacă cât mai de grabă și întrucât aceste instituțiuni au avut un rol important în dezvoltarea economică a țării noastre, făcându-se astfel utile economiei naționale, Banca Națională a făcut sacrificii mai mari decât acelea ce rezultau din stabilirea cotei de reducere. Dealtfel Banca Națională s'a crezut obligată la aceasta prin însăși dispozițiunile art. 62 din lege, care prevede că Statul varsă Băncii Naționale o sumă de 450 milioane Lei anual, pentru a servi la acoperirea parțială a pagubei suferite în portofoliul Băncii Naționale, în baza legii conversiunii, dar și drept fond pentru acțiunea ce Banca Națională va întreprinde pentru ajutorarea creditului general și a celui cooperativ.

Banca Națională a consimțit deci, la unele sacrificii și anume, a primit portofoliul agricol dela unele bănci, cari au fost obligate, în anii trecuți, să-și retragă dela Banca Națională acest portofoliu, și cari bănci sunt socotite și recunoscute ca instrumente de credit necesare economiei noastre naționale. Pentru alte bănci viabile, tot așa de importante și necesare vieții noastre economice, Banca Națională a redus acțiunea de regres peste cotele ce rezultau din calcule. În acelaș scop s'au întrebuintat și alte mijloace și facilități de termen, dobândă etc.

În ceea ce privește băncile neviabile, Banca Națională, urmărind regenerarea și consolidarea creditului, crede că ar trebui să fie lichidate. Acolo unde lichidarea nu era absolut necesară, s'a căutat să se strângă în jurul unor bănci mai bune, tot ceea ce mai putea să mai trăiască, dacă nu individual, cel puțin într'o alcătuire concentrată. Impunându-se fuziuni și concentrări s'a căutat deci să se ajungă la un număr mai redus de bănci, însă cu posibilități mai mari de rezistență și de acțiune. Pentru realizarea acestora, s'a cerut Guvernului să supună Parlamentului o lege pentru simplificarea formalităților de fuziune, cari astăzi sunt destul de complicate și cari pentru un timp limitat, să ușureze și să accelereze aceste formațiuni, imperios necesare regenerării și consolidării sistemului nostru bancar.

Evident că o operă atât de însemnată, care pune în discuțiune și cere sacrificarea atâtor interese personale, nu este ușor de realizat.

Mai greu de realizat a fost această operă, în ținuturile alipite. În Ardeal, aproape toate băncile românești au fost mai grav lovite de legea conversiunii, din cauza clientelei mărunte și în cea mai mare parte rurală. A trebuit o operă de viguroasă ajutorare și de reale sacrificii, pentru a nu lăsa să se desființeze instituțiuni de zeci de ani, cari au jucat un rol preponderant în dezvoltarea vieții economice românești. Avem mulțumirea că s'a putut realiza o bună operă. S'au stabilit centrale mai mari pe regiuni, alegând băncile cele mai viabile și grupându-se în jurul lor băncile mici românești cari mai puteau trăi sub formă de sucursale sau agenții, lăsându-se să cadă numai acele bănci, cari, după avizul tuturor, nu mai puteau juca nici un rol activ. O atențiune deosebită s'a dat băncilor românești, cari reprezentau simboluri ale economiilor românești.

În Basarabia nu am avut de ajutat decât Banca Basarabiei din Chișinău.

În Bucovina, ca urmare a situației speciale care a existat în această provincie, trebuie să constatăm, că opera de asanare este mult mai grea.

În Vechiul Regat, operațiunea de lichidare a fost mai dureroasă, ea cuprinzând un număr mult mai mare de bănci. Create mai ales după războiu, într-o epocă de inflație, în număr mult prea mare pentru capacitatea piețelor locale, au fost silite să lucreze în condițiuni oneroase și de concurență neloială, dăunându-și însăși existența lor. Avem convingerea, că procedând la lichidare, într-un stil mai mare, desființăm organisme neviabile și parazitare, cari nu puteau și nu trebuie să trăiască într-un sistem de credit sănătos.

În București se pun două chestiuni mari: aceea a Băncii Centrale Cooperative, și aceea a băncilor mari.

În ce privește Creditul cooperativ, Legea pentru lichidarea datoriilor agricole i-a acordat o deosebită însemnătate, prevăzând în art. 62 o dispozițiune specială prin care hotărăște ca o parte din vărsământul anual al Statului să servească și pentru menținerea creditului cooperativ. Noi nu vom putea examina în parte situațiunea fiecărei Bănci Populare și nici nu vom putea aviza la mijloacele de ajutorare a lor. Noi vom trebui să examinăm chestiunea numai privitor la Banca Centrală Cooperativă. Am dispus în acest scop o cercetare contabilă a situației acestei bănci. După ce vom fi cercetat împreună cu această bancă soluțiunea de propus, vom aduce chestiunea în Consiliu. Rezervăm deci această chestiune pentru momentul când discuțiunile se vor fi terminat.

Pentru băncile mari din București, acelea care reprezintă principalele elemente de credit în țară și pentru raporturile cu străinătatea, am avut în vedere două feluri de considerațiuni:

a) Deși unele din ele au avut pagube însemnate de pe urma Legii Conversiunii, ele au plătit și continuă să plătească pe depunători integral, fără a se pune la adăpostul drepturilor pe care Legea le conferă. Spre a le ajuta în această atitudine, am înțeles a le da sprijinul, primindu-le o parte din portofoliul agricol, care în mare parte a figurat prin scont la Banca Națională, dar pe care au fost silite de Bancă să-l retragă.

b) Pentru unele din bănci, care aveau reescont prea mare la Banca Națională și care nu ar mai fi fost în stare, în conformitate cu dispozițiunile noii legi bancare, să apeleze la scontul Băncii Naționale, am crezut că este bine să transformăm obligațiunea de gir prin alfel de garanții, luând toate măsurile ca să punem Banca Națională la adăpost de pierderi, însă permițând cu chipul acesta ca aceste bănci să devie instituțiuni de credit cu suplețea necesară pentru a-și îndeplini un rol activ în organizația noastră.

Procedând astfel, Banca Națională își îndeplinește obligațiunea ce i-a fost impusă prin art. 62 din legea conversiunii.

Din 115 bănci, înregistrate la București, 8 mari bănci au refuzat să se folosească de dispozițiunile legale, pentru a nu face pe creditorii lor să suporte o parte din pierderile suferite în urma legii asupra lichidării datoriilor.

Douăzeci bănci au obținut reduceri de la creditorii lor și au încheiat diverse aranjamente. Aproximativ 85 bănci vor trebui să fie lichidate.

În provincie, din 824 bănci înregistrate, 29 vor fi în măsură să facă față integral angajamentelor, 155 au încheiat aranjamente cu creditorii, 73 au făcut apel la arbitrajul Comisiunii speciale, 70 vor trebui să fie lichidate și 37 au și cerut concordat. Celelalte 360 bănci vor trebui să dispară.

În general, din 939 bănci existente au rămas aproximativ 400, a căror situație urmează a fi examinată de Consiliul Superior Bancar“.

Rubrica petroliferă.

Producția de țitei a țării noastre.

Conform statisticelor mondiale de producție a petrolului țara noastră este în ordinea cronologică prima țară de pe glob cu o producție de petrol de importanță industrială. De fapt statistica începe cu cifra de producție de 275 tone în anul 1857 pentru țara noastră. Deabia în anul 1860 urmează Statele-Unite cu prima cifră înregistrată de 68 774 tone.

Documentele vechi pomenesc de exploatare petrolifere în județul Prahova încă din secolul al XVI-lea.

Până azi acest județ și-a păstrat importanța sa în producția țării, deținând întâietatea față de toate celelalte până prin anul 1932, când cedează acest loc județului Dâmbovița.

	1933		1934
Dâmbovița	3,937.000	tone	4.454.000 tone
Prahova	3,326.000	"	3.900.000 "
Buzău	66.000	"	60.000 "
Bacău	57.000	"	55.000 "
	7.386.000	tone	8.469.000 tone

Nouii terenuri descoperite în acest județ și o activitate de foraj accentuată au majorat din an în an producția țării noastre la cifrele respectabile la cari s'a ajuns azi.

	Metri foraj	%	Producția de țitel tone	%	Revine tone țitel pe metru forat
1929	304.266	100	4,827.000	100	16
1930	289.259	95	5,744.000	119	20
1931	139.423	46	6,658.000	138	48
1932	208.414	69	7,350.000	152	35
1933	253.209	83	7,387.000	153	29
1934	382.000	126	8,440.000	175	22

Nu mici au fost sacrificiile bănești cu toate că perfecționările tehnice la cari s'a ajuns în ultimii ani au ieftinit sensibil cheltuelile de foraj. În schimb o activitate extractivă accentuată a determinat pe producători cari au o politică de producție prevăzătoare

să-și lărgească activitatea de exploatare, forând o serie de sonde pe terenuri de explorare, aproape de loc cunoscute, unde în mod firesc multe sonde au rămas fără rezultat, ne dându-se de petrol. Pe de altă parte pentru a ajunge la straturi bogate, cari să permită o extracție rentabilă a fost nevoie să se majoreze simțitor adâncimile sondelor. Am ajuns astfel ca țara noastră să deție locul al doilea în adâncimea sondelor (sonda Chițorani a Societății Creditul Minier de aproape 3,200 m. adâncime). Imediat după războiu o adâncime de 1000 m. era considerată ca foarte mare, muncindu-se la forarea ei timp de peste un an. Azi se ajunge la adâncimi de trei ori așa de mari în 2—3 luni, după conformația straturilor geologice. Tehnica românească se poate mândri pe acest teren cu rezultate cari îi fac cinste.

Grație eforturilor făcute am ajuns și ne păstrăm în producția mondială locul al patrulea cu 4,01% din totalul producției.

Pare un paradox dar este totuși un adevăr, că prețurile extrem de scăzute ce s'au plătit ultimii ani pentru produsele petrolifere au mânat societățile la o producție tot mai mare pentru a le da posibilitatea să se mențină Capitalurile imense ce se cer pentru această industrie impun o cifră de afaceri cât mai mare, împingând pe capitalist, ca fără a ținea cont de prețurile ce piața mondială le plătește pentru produsele sale, să arunce tot mai multe pe piață, pentru a-și atinge cifra de afaceri, la care dacă nu realizează un câștig, cel puțin nu pierde. Un fenomen cu totul contrariu principiilor economice de bază. În loc ca prețul scăzut să determine o scădere a cantităților oferite, pentru ca așa în baza legii, cererii și a ofertei prețurile să urce, și în cazul nostru prețurile scăzute au determinat o urcare a cantităților produse și oferite. O asemenea situație ar fi însemnat un dezastru, dacă consumul, cu toată criza nu s'ar fi urcat în mod aproape continuu, dând posibilitate cantităților produse în plus să găsească plasamente. Dacă cunoștințele tehnice au permis societăților noastre să-și majoreze producția, grație organizației comerciale a industriei noastre petrolifere a fost posibilă scurgerea fără oprire a bogățiilor noastre. Pe ambele terenuri, al tehnice și al organizației comerciale, societățile noastre au putut ține pas cu organizațiile mondiale de acest gen.

PEVER.

Situația.

Ultima săptămână a avut un singur eveniment, „Numerus valachicus“-ul dlui Vaida, din care s'a născut apoi marea mișcare „Numerus totus“ a advocaților din toate barourile țării; opinia separată a dlui Z. Boila „numerns totus“, etc. etc.

Acest eveniment a preocupat și preocupă încă întreaga presă.

Date statistice impresionant de alarmante l-au silit pe dl Vaida să pornească această mișcare extrem de dificilă. După aceste date aproape întregimea resurselor de bogății ale țării românești sunt exploatare de antreprenori neromâni prin subalterni tot neromâni.

Cauzele cari ne-au adus în starea aceasta se cunosc. Totul se face pentru bani. Străinul pune paralele întotdeauna să i se dea o concesiune, o autorizație, o comandă cătră stat. Pune parale ca să între în slujba statului.

La C. F. R., că furnizorii sunt aproape toți bătrâni nu mă mir. Mă mir că comisionarii, cari țin contactul între dnii funcționari și firme sunt străini. Prin sălile de informații te scârbești de conversațiile gălăgioase în limba maghiară. În loc ei să se româneze l'au însurat pe un destoinic inginer din C. F. R. Economat, om dela țară, cu fata unui lemnar evreu dela Obor.

Cazuri din acestea vezi pe toată linia. Probabil că le cunoaște și dl Vaida.

Probabil, că dându-și seama că românul nu poate rezista tentației banului, s'a hotărât să exercite un control aspru asupra străinilor, să-l pună pe fiecare la locul lui.

Mișcarea este dificilă. Nu puterile străinilor îl vor împiedeca să-și realizeze planul, ci mulțimea românilor, cari își văd periclitată prin această mișcare traiul ușor sau chiar existența. Răsfoind ziarul vedem, că o seamă de români cocoțați sus sunt acei, cari au declarat războiu dlui Vaida. În primul rând anumite elemente zis țărăniște din Partidul dlui Vaida susținute de o anumită presă.

Guvernului i-a venit enorm de bine această mișcare în toată prvința.

* * *

Pentru bursă „Numerus Valachicus“ nu este un stimulent. Din contră. În lipsa altor orientării, baissiști au prins putere.

Reșița care s'a urcat în ultimul timp prea brusc a trebuit să cedeze la curs simțitor.

Celelalte acțiuni deși slabe și-au cam menținut situația.

Rentele au fost foarte ferme. Cerute sunt rentele externe, împrumuturile, și Bonurile de Impozite. În acestea s'au făcut cumpărături, în vederea că conform Deciziei Ministeriale compensarea lor cu impozitele restante se poate face numai până la finele lunii curente.

Valute calme, cu cursuri staționare.

(București).

REMIZIER.

„VIITORUL“, inst. de credit și econ. s. p. a. Ocna-Sibiului.

CONVOCARE

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Viitorul“, societate pe acții în Ocna-Sibiului, se convoacă și sunt rugați a participa la

a XXVII-a adunare generală ordinară,

care se va ținea *Duminecă, 24 Martie 1935, la orele 3 p. m.*, în localul institutului.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul anual al Direcțiunii și al Comitetului de supraveghere;
3. Citirea și statorirea bilanțului pe anul 1934 și darea descărcării;
4. Alegerea alor 2 membrii în Direcțiune pe 4 ani;
5. Alegerea alor 5 membrii din Consiliul de cenzori pe 3 ani;
6. Fixarea marcelor de prezență pro 1935;
7. Eventuale propuneri.

Direcțiunea.

NB. Domnii acționari, cari voesc să participe la adunarea generală cu drept de vot decisiv, sunt rugați a-și depune acțiunile la casa institutului înainte de adunare cu 2 zile, sau la institutele membre ale „Solidarității“ înainte de adunare cu 5 zile.

Activa.		Bilanț la 31 Decembrie 1934.		Pasiva.	
	Lei	b.		Lei	b.
Cassa: numerar efectiv	211.429	—	Capital social	1.000.000	—
Portofoliu de titluri:			Fond de rezervă statutar	175.653	—
Titluri românești: necotate la bursă	27.500	—	Fond de amortiment pt. creanțe dubioase	288.294	—
Deb. benef. de legea lichid. datoriiilor din 7 Aprilie 1934	3.338.297	—	Fond de pensuni	29.000	—
Pierderi rezultând din aplicarea legii lichidării datoriiilor	31.517	—	Depuneri spre fructificare:		
Pierdere din 1933	3.314	—	a) din țară, pe termen	1.857.377	—
„ „ 1934	51.872	—	Creditori	5.870	—
	55.186	—	Dividende neridicate	103.539	—
	3.663.929	—	Conturi diverse	204.196	—
				3.663.929	—

Conturi de ordine.

	Lei	b.		Lei	b.
Ipoteci și garanții diverse	579.285	—	Deponenți de ipoteci și garanții diverse	579.285	—
Depozite de titluri	131.000	—	Deponenți de titluri	131.000	—
	4.374.214	—		4.374.214	—

Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1934.

Debit.		Credit.			
	Lei	b.	Lei	b.	
Pierdere din 1933	3.314	—	Dobânzi încasate	68.903	—
Cheltuieli de administrație:			Venitul portofoliului de titluri	660	—
a) salarii și indemnizații	35.800	—	Pierdere din 1933	3.314	—
b) diverse	23.515	—	„ „ 1934	51.872	—
Dobânzi plătite:				55.186	—
a) la depuneri	4.662	—			
b) la alți creditori	392	—			
Impozite	57.066	—			
	124.749	—		124.749	—

Nicolae Albu, director executiv.

Ocna-Sibiului, la 31 Decembrie 1934.

Negrilă P.

DIRECȚIUNEA:

ss. Isaia Popa. ss. Dr. Nicolae Cristea. ss. Adrian Cristea. ss. Dr. Dionisie Mihu. ss. Romul Popp.
ss. Nicolae Vidrighin. ss. Dr. Ion Geleriu. ss. Iacob Manoil. ss. Savu Auram.

Subsemnatul comitet de cenzori am examinat conturile de sus și le-am aflat în regulă și în consonanță cu registrele institutului.

COMITETUL DE CENSORI:

ss. Petru Simțion. ss. Nicolae Frăneșu. ss. Miron Bibu. ss. Elie Petrușiu. ss. Lazăr Luca.